

YEŞİLYAYLA KASABASI

ÇEVRE İNCELEMESİ VE TARİHİ

İÇİNDEKİLER

1-BULUNDUĞU YER VE KONUM

2-TARİHİ

3- ALIŞ-VERİŞ

4-ULAŞIM

5-HABERLEŞME

6-İŞ VE MESLEK

7-GELİR DAĞILIMI

8-SAĞLIK DURUMU

9-EĞİTİM-ÖĞRETİM

10-CAMİLER

11-NÜFUS

12-DİNLENME YERLERİ

13-GELENEK VE GÖRENEKLER

a-KIZ İSTEME

b-NİŞAN

c-KINAGECESİ

d-DÜĞÜN

HAZIRLAYAN : Mehmet ÖZTÜRK

HAZIRLANMA TARİHİ: OCAK 2003

KAYNAKLAR :1.Yavuz Köyü Halkevi Yayınları-1942

2. Bilge UMAR Türkiye'deki Tarihsel Adlar

3.Mehmet ÖZSAİT,Pisidia /1-2 1980-1985

CANLI KAYNAKLAR:

1.Musa ÖZTÜRK (Musa Çavuş,Dede Musa)

2.A.Rıza BORAZAN

3.İbrahim ALA

4.Ali GEDİKLER(Em.Öğr. Belediye Başkanı)

5-M. Sait GÜNDÜZ (Em. Öğretmen)

ÖNSÖZ

Bir rivayete göre 11.12.1954,diğer rivayete göre ise benden hemen sonra dünyaya gelen kardeşim ile aramızda yaş farkı olsun diye 11.12.1955 tarihinde doğduğum köyüme,orada geçen güzelim yıllarımın hatrasına nasıl bir yardımın dokunur diye hep düşünmüşümdür. Hatta bu düşünme geceleri bile düşünme girmiştir. Yaptığım kamu görevleri nedeniyle çok fazla gidemediğim halde gördüğüm her köylüme yetkili yetkisiz herkese aklımın erdiği ölçüde fikir vermeye çalıştığım kamu kurumları imkanlarından yararlandırmaya çalıştım. Gitsekte gitmesekte bizim köyümüz olan YEŞİLYAYLA'nın daha yakın bilinip tanınması için ilk kıvılcım rahmetli amcam bilge insan Şahali ÖZTÜRK imzasını taşıyan bir duvar tarihçe yazısı ile başladı. O zamanlar Baş öğretmen benim öğretmenim Şehri KARTAL'ın eşi Tevfik KARTAL idi. Daha sonra Mustafa ÖZDOĞAN oldu. Çalıştığım Vakıflar Genel Müdürlüğü arşiv kayıtları,(YSE)Köy hizmetleri genel müdürlüğü kayıtları,özel idare ve maliye kayıtları rahmetli amcam tarafından yapılan çalışma her ne kadar bu gün bulunamamış ise de eşi Dudu anam tarafından tekrarlanarak hatırlatılan bilgiler ışığında bilimsel temele oturtularak bu günün gelişimine tarihimizin bilinmesinde sayısız fayda olduğu inancucla naçizane bu çalışmayı yaptım. Bu çalışmamda bana yardımcı olan,teşvik eden herkese teşekkürü borç biliyor,hayatta olanlara minnet ahirete irtihal edenlere de rahmet diliyor ve tekrar ediyorum: mazisini bilmeyen geleceğine güvenle bakamaz.

YEŞİL YAYLA KASABASI

BULUNDUĞU YER VE KONUM

Yeşil yayla kasabası Korkuteli ilçesine 24 Km. uzaklıkta kuzey doğu yönünde bulunmaktadır.

Engelibeli bir arazi üzerine yerleşmiş kasabanın güneyinde Bozova Kasabası,kuzeyinde Çomaklı Kasabası, batısında Yelten Kasabası ile komşu durumundadır.

Doğu cephesi pek verimli olmayan, tahıl tarımının yapıldığı bir ova ile kaplıdır. Kuzey batıya doğru arazi aniden yükselir. İki yönlü sıra dağları arasında boydan boya uzanan vadinin arasında bahçeler yer almaktadır. Yüksek dağlardan gelen sular, kışın boşa akmakta yazın ise sulamada kullanılmaktadır. Evler bahçelerle iç içe girmiş görünmektedir. Yeşil yayla adına yarasız şekilde kiraz, ceviz, erik ağaçları, kavak, ayva ve şeftali ağaçları yüksek bir yerden bakıldığında yeşil bir denizi andırır.

Kültür ağaçlarının bitiminde yavaş yavaş ormanların yer aldığı görülür. Eskiden çok daha gür ve köye yakın olan ormanların bilinçsiz kullanılması ve yok edilmesi nedeniyle bu gün orman zenginliği gittikçe azalmaktadır.1937 yılında yapılan köy inceleme belgesinde ormanların köy evlerinin arasında bulunduğu yazmaktadır. Yine de köylülerin bir kısmı orman dikimi, kesimi gibi işlerle çalışarak geçimini kazanmaktadır.

Kasabanın güneyinde Sakarya tepesi takip ederek Yaka köy dağı, Garipçe köyü, Çomaklı kasabasının ovaları ile birleşen geniş bir ovası vardır. Tahıl tarımının yapıldığı bu ovalarda zaman zaman son zamanlarda yer altı sondaj kuyularıyla sulanabilen araziler yaratılmaktadır. Sulu tarımın daha fazla yapılması,tarlaların bir kısmının bahçe yapılması,bunun yanı sıra sebzeçilikte yapmak isteyenlerin artması mevcut suyun yetersiz kalmasına sebep olmuştur. Özellikle iki kaynaktan gelen suyun birisi KARAPINAR YAYLA sından diğeri de GİLEVENDİ YAYLASINDAN gelmektedir. Gilevendi suyunu aynı zamanda içme suyu olarak da kullanılmaktadır. Sertlik derecesi çok düşük ve berrak hoş bir su olan Gilevendi suyu kasabanın kuzeyinde Kurşunluk tepesinden yüksekçe bir yere iki yüz elli tonluk iki adet depodan evlere dağıtılmaktadır. Sulama suyunun fazlaştırılması için 1989 yılında bir yer altı göleti yapılmış ancak yeterli su rezervi olmadığı ve kurak yıllarda hesapsızca genişletildiği için sulu tarım alanlarındaki ağaçlar kuruma tehlikesi yaşamaktadır.

Çevrenin toprak yapısı genellikle killi ve kireçlidir. Sulanabilir yerler dışında ürün yetiştirme doğa şartlarına bağlıdır. Yağışsız yıllarda çok düşük gelir sağlanır. Yağışlar daha çok Ocak-Şubat-Mart aylarında yağmakla birlikte yetersizdir,genelde kurak yapıdadır. Ormanların azalması da yağışların azalmasına neden olmuştur. 1938 yılında yapılan köy incelemesinde altı kere kar,sekiz kere yağmur yağdığı yazılmaktadır. Son zamanlarda kar yağışı olmadığı gibi yağmur yağışları da azalmıştır.

Yeşil yayla kasabası üç mahalleden oluşmaktadır. Eskiden YAVUZ köyü olan yavuz mahallesi,Belen köyünün bulunduğu BELEN mahallesi,iki mahallenin ortasında yer alan ORTA Mahalle bulunmaktadır. Ancak kasaba orta mahallenin bulunduğu bölgeye doğru ilerlemektedir.

Kasabanın olduğu yer yayla olduğundan yaz aylarında Antalya ve sıcak kıyı bölgelerinden serinlemek ve piknik yapmak amacıyla gelenler "İNNİCE" bölgesinde soğuk suların yanında su sesi ile dinlenebilir ve eğlenebilirler.

Denizden yüksekliği 950 metre olan bu güzel kasabanın tanıtımı yapılmadığı için turizm yönünden hiçbir etkinliği yoktur .Sadece çeşitli nedenlerle beldeden ayrılan köylüler zaman zaman köylerini ziyaret ederek iç turizmden bahis edilebilir. Tarihi ağaçları,bu gün için yetersiz de olsa akarsuyu,hala kalıntıları mevcut ve zamanında yedi adet olan çevre köy- kasabalarında istifade ettiği su un değirmenleri,tertemiz havası ve adı ile maruf yemyeşil bahçeleri ile organize bir tanıtımla turistik mesire yeri haline gelebilir. Nitekim yakın zamanlarda yabancılar yazlık ev yapmak amacı ile arsa aralar ev yapanlar bu güzelliklerin yeni yeni farkına varıldığını göstermektedir.

İklimi çevre köylere göre ılık olduğundan Kış-Yaz yeşilliğinden istifade etme imkanı mevcuttur. Kışın 8-10 derece,yazında 35-40 derece arasında ısı olabilmektedir.

TARİHİ :

Yeşil yaylanın Tarihinden bahsederken,kaynak olarak aldığımız yazılı belgelerde

A-Sayın Bilge Umar' ın "Türkiye'deki Tarihsel adlar" isimli eserinin 68. Nci sahifesinde aynen: "ANDEDA: Korkuteli doğusundaki Bozova' nın kuzey yanında ilk çağ kenti (...) yerinde bu gün Andya (yeni Uydurulan adları: Yavuz,Yeşil Yayla) Köyü Vardır. Andeda adının aslı Adada olsa gerek.

B-Tarım Köy işleri Bakanlığı Yayınları içerisinde yer alan ülke köy isimleri katalogu

C- Vakıflar Genel Müdürlüğü arşivi

D-Mehmet Özsait 'in doktora tezleri ve İstanbul Edebiyat Fakültesi Yayınları içerisinde yer alan Pisidya /1-2 adları eserleri

E-Halk Evleri yayınları

F-Diğer yayınlar taranarak çok eski bir yerleşim yeri olduğu,Suyu bol,dolayısı ile yemyeşil bir belde çok eski bir KENT DEVLETİ olduğu kesin olarak belirlenmiştir.

Yeşil Yayla Kasabasının tarihini anlatır iken başlıca 7 dönemden bahsetmek gerekir. Bu devirleri şematik olarak göstermek gerekirse:

1-MAĞARA,TAŞ,DEMİR VE TUNÇ DEVİRLERİ (MÖ.1800)

2-HİTİT İMPARATORLUĞUN VE PİSİDYA DEVRİ (MÖ.1800-189)

3-ROMA VE BİZANS İMPARATORLUĞU DEVRİ (MÖ.189-1207)

4-SELÇUKLULAR DEVRİ (MS.1207-1321)

5-HAMİD OĞULLARI VE TEKE BEYLİĞİ DEVRİ (MS.1321-1423)

6-OSMANLI İMPARATORLUĞU DEVRİ (MS.1423-1923)

7-TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVRİ (MS.1923)

1-MAĞARA,TAŞ,DEMİR VE TUNÇ DEVRİ (MÖ.....1800)

Adem oğlunun var oluşu ve yeryüzüne dağılışından beri insan yaşayışına uygun su başları boş kalmamıştır. Kasabanın bulunduğu yerdeki ANDEDA(KAYI) çayı ve akarsu başları da boş kalmamış,bu gün "KOCA İN" "KÜÇÜK İN" dediğimiz inlerde de insan yaşamına ait izlere rastlanması Mağara devrinde de Yeşil yaylanın yerleşim yeri olduğuna dair en büyük kanıttır. Eğer uzmanları tarafından yapılacak incelemede bu inlerde ekl aleti veya resim gibi bulgu ve belgelere rastlanacaktır.

2-HİTİT İMPARATORLUĞU VE PİSİDYA CUM. DEVRİ(MÖ.1800-189)

Anadolu'da en eski devlet HİTİT imparatorluğu 'dur. Hitit imparatorluğuna bağlı fakat idaresinde muhtar olarak yaşayan PİSİDYA ,PAMPİLYA,KARYA ve LİKYA gibi küçük devletler vardı. Bölgemize PİSİDYA cumhuriyeti hakimdi. Halkı "SOLİMLER" dir. Nitekim 1937 yılı halkevi yayını olarak TÜRK AKDENİZ adlı iki ayda bir yayınlanan dergide Nusret ALPGÜNER tarafından yayınlanan ANTALYA TARİHİNE AİT VESİKALAR ADLI makalede o tarihin müze müdürü Süleyman Fikri ERTEN beyin (ANTALYA LİVASI TARİHİ) adlı eserine dayanarak SOLİMLER'in aslında TÜRKLER olduğunu ve Antalya ve havalisinin ilk yerleşenlerinin Türkler olduğunu belirtmektedir. Lisanları ve yazıları HİTİT lisanı ve HİYEROLİF yazısına benzemektedir. Bundan dolayı da iki ülke uyum içinde yaşamaktadır. PİSİDYA halkı bölgemizde çok güzel yerleşim yerleri kurup ileri bir uygarlığa sahip olmuşlardır. Bu yerleşim yerlerinden bazıları şunlardır. Ve bunlar için 1982 yılında yayınlanan YURT ansiklopedisinde (Anadolu Yayıncılık cilt 2) Pisidia şehir olarak nitelenmektedir.

ANDEDA.....ANDİYA,ANDRYA.....YAVUZ

İSİNDA.....STEFANOS.....KORKUTELİ

POGLA.....FIĞLA.....ÇOMAKLI

COMAMA.....GARİPÇE

KRETEPOLİS.....KIZILKAYA

LAGOS(LAĞBE).....KÜÇÜKKÖY YAYLASI

" "BÜYÜKKÖY YAYLASI

SACUCİA.....BAYAT

VERBE.....BOZOVA (zivint)

TERMESUS.....GÜLLÜK

İSİNDA.....KORKUTELİ

TİMBRIANDA.....İMRAHOR

Yukarıda bazıları saydığımız yerleşim yerleri PİSİDYA cumhuriyeti içinde yer alan şehir devletleri idi.

ANDEDA' da kudretli,asilzade hükümdarlar tarafından yönetilmekte,kendi idaresine has ordusu olan hatta kendi adlarına bakırdan SİKKE bastıran bir şehir devletidir. Halkı çobancılık ve çiftçilikle uğraşmaktadır. KADEŞ savaşında bağlı bulunduğu PİSİDYA ordusuna asker gönderdiği sanılmaktadır. Bu dönemde ANDEDA' da inanç itibariyle ZEUS tanrısına tapıkları ve burada yaşayan SOLİM halkının meydana getirdikleri büyük medeniyetle aynı inançlı Yunanlıları da etkilediği ifade edilebilir.

3-ROMA VE BİZANS İMPARATORLUĞU DEVRİ (MÖ.189-MS.1219)

Romalılar Anadolu'yu ele geçirdikten sonra SOLİMLER varlıklarını sürdürmemişlerdir. ANDEDA ismi değiştirilerek ANDİRYA olmuştur.

Roma imparatorluğunun bölünmesinden sonra PİSİDYA ve ANDEDA Bizans imparatorluğu içinde kalmıştır. Bu dönemde batı kültürü ile Doğu kültürünün birleşmesi neticesinde ANDEDA' da çok büyük gelişmeler olmuştur. Zaman içinde şehir devleti özelliği son bulup bir ROMA kenti olmuştur.

ANDEDA-(ANDRYA)' ya yeni yerleşen Hıristiyan Romalılar,Bizanslılar zamanında yapılan kilise,han,hamam ve konutlarla ileri bir medeniyete kavuşmuştur.

Zelzele ve sel felaketleri ile yıkılmış olan bu kalıntılar antika kazıcıları veya bahçe terasları yolu ile bulunmaktadır. Kazılarda PİSİDYA ve Bizans dönemleri mezarları bulunmaktadır.

4-SELÇUKLULAR DEVRİ(MS.1219-1321)

1071 Malazgirt Savaşından sonra Anadolu Selçukluların hakimiyetine geçmeye başlamıştır. Akdeniz kıyıları ve Toros dağlık bölgesi GIYASETTİN KEYHÜSREV zamanında(5 mart 1207-23 ocak 1216) izzettin KEYKAVUS tarafından fethedilmiştir. Daha sonra ALAATTİN KEYKUBAT 1226 da ALAİYE' yi fethederek kışlak olarak ALAİYE' de kalmış,yazlık olarak;

PİSİDYALILARINİSİNDA,

RÖMALILARIN.....İSTEFANOS-İSTANOZ

SELÇUKLULARIN.....İSTANOZ dedikleri Korkuteli' de yazlamışlardır.

Andırya,Romalılar döneminde deprem ve sel felaketleri ile yok olmuş,uzun bir dönem bakımsız kalmış,balta değmemiş bir ormanlık olmuştur. SOLİMLER dağılmış,Bizanslı Rumlardan az bir nüfus kalmıştır.

Selçuklular döneminde orta Asya' dan göçeden KAYI boyuna mensup bir TÜRKMEN boyu ANDRYA ovasında "POGLA" ile "VERBE " arasında yerleşerek KAYI köyünü kurmuşlardır. KAYI halkı çobanlılıkla geçinmektedir.

Yeni adı KAYI OVASI olan sulak araziler: ANDEDA zamanında ANDEDA ÇAYI,Bizans döneminde ANDIRYA ÇAYI,Selçuklular döneminde KAYI ÇAYI adıyla bilinen coşkun çay suyu ile sulanmaktadır. Bu Çayın suyu ile bu gün bile kalıntıları bulunan un değirmenleri çalıştırılmaktadır.

Bu arada "ÇOBAN SİNİ" olayını anlatmak isterim.

Kayı köyünden bir çoban 1000 koyununu ANDIRYA yaylasında otlatmakta iken bir grup hırsız koyunları çalmak ister. Hırsızları sürüye yaklaştırmayan ala köpek hırsızlar tarafından öldürülür. Çoban da öldürmek isterler. Çoban:

-Durun ! şu ağaca çıkıp bir kaval çalayım ondan sonra öldürün. Der. Ağaca çıkıp kavalını Kayı köyüne çevirip:

Hörü Melek Hörü,

Çömleği koda yörtü,

Ala Köpek kanlar kustu,

Bin koyun dağlar aşdı ,der.

Kayı köyündeki nişanlısı Hörü Melek sığır sağarken kavalı duyar,verilen haberi anlar;babası,ağası ve eniştesine koyunların çalındığını söyler. Aklarına atlayan yaylanın yolunu tutar. Dağın eteğinde eniştenin atı çatlar. Oraya ENİŞTE(ENİŞ) DİBİ derler. Yaylaya varırlar,Çobanın köpeğini öldürülmüş bulurlar. Koyunlar çalınmıştır. Takip ederek koyunlara yetişirler. Hırsızlar kaçarlar. Dönüşte çoban ve köpeğe iki ayrı mezar kazıp defnedirler. O gün bu gün o yaylanın adı ÇOBAN SİNİ olur.

Kayı Boyu Kayı köyünde uzun bir dönem yaşarlar. Kayı Çayının suları ve zaman zaman gelen seller köyü bastığı için burayı terk etmek zorun da kalırlar. ANDIRYA' ya gelip Rum ahali ile birlikte yaşamaya başlarlar. ANDEDA;ANDIRYA adı halk dilinde ANDIYA olur. Bu gün bile halkın hala bu adı kullandığı olur.

Bu döneme ait tarihi bir kalıntı yoktur. Mezarlıklar günümüze kadar muhafaza edilmiştir. Rum halkı oldukça azalmıştır. Kalanlar Türklerle yaşayabilmişlerdir. Sanat ve ticaret işleri Rumlar tarafından devam ettirilmiştir.

5-HAMİDOĞULLARI VE TEKE BEYLİĞİ DEVRİ(MS.1321-1423)

SELÇUKLU devletinin yıkılışı sırasında ANADOLU'DA Beylikler devri başlamıştır. Başkenti önce ULUBORLU sonra EĞRİDİR olan HAMİDOĞULLARI BEYLİĞİ kurulmuştur. Bölgemiz de hakim olmuşlardır.

Hamidoğlu İlyas Beyin ölümünden sonra oğlu Yunus Bey Hamidoğlu Beyliğinden ayrılarak Başkenti Antalya olmak üzere TEKE beyliğini kurmuştur.(1300-1423).1314-1316 İlhanlı sultanı DÜNDAR BEY' in müdahalesi ile kesintiye uğrayan Hamidoğlu idaresi Teke Beyi OSMAN ÇELEBİ bey bütünlüğü sağlayıp,istanoz' ı başkent yaparak (1402-1423) Beyliğini sürdürmüştür.1423 yılında Osmanlı hükümdarı 2. MURAD HAN hamidoğulları ve Teke Beyliğini ortadan kaldırmıştır. Bölgemiz ve ANDIYA Osmanlı' ya geçmiştir.

6-OSMANLI İMPARATORLUĞU DEVRİ (1423-1923)

1390 Tarihinde YILDIRIM BAYEZİT tarafından fetih edilen TEKE BEYLİĞİ (Antalya ve İstanos) verilmiştir. Bu durum 1402 Ankara Savaşı ile son bulmuştur.

1402-1423 Yalnız İstanos da hüküm süren TEKE beyliği Osmanlının Teke-Kara hisar Subaşı FİRUZ BEY ve oğlu HAMZA BEY tarafından yapılan ani bir baskın ile İstanos TEKE Beyliği ortadan kaldırılmış,Osman Çelebi Bey öldürülmüştür. Hamza Bey Anadolu Beylerbeyi olmuştur. Hamza Bey Osman Çelebinin kız kardeşi ile evlenmiş,TEKE-ELİ sancağını mükafat olarak almıştır.

İstanos'a bağlı olan ANDIYA artık Osmanlıdır. Ancıya topraklarının işletilmesi ve vergilerin devlete verilmesi işi Teke-eli sancağına bağlı Kol ağalığı sistemi kurulmuştur. Son Kolağası ile ilgili olaylar şöyle anlatılmaktadır.

Kolağası Mustafa Bey' dir. Halkın devlete vereceği Öşür ve vergileri toplayıp devlete gönderir. Öşür ve diğer vergileri toplarken adaletli davranmaz. Halka zulüm eder. Köylünün mahsulünü gasp etmeye başlar.

Köylüler toplanarak Kolağası Mustafa yı öldürmeye karar verirler. Konağını basarak ağayı öldürürler. Büyük oğlu çoban olduğu için,dağda canını kurtarır. Kısa süre sonra evlenmeden ölür. Bebek olan küçük oğlu Ali annesi tarafından kazanın altına saklanarak kurtarılır. Kadınlara dokunulmaz.

Ağanın soyu Ali ile devam eder. Ali Ağanın oğlu Abdi ağa onun oğlu Ali ağadır. Bu gün Ali ağanın çocukları hayattadır. Andıya sade bir köy hayatı ile Osmanlının sonuna kadar istanosun köyü olarak devam eder.

BELEN KÖY ise Osmanlı döneminde bu güntü yerinin 1 km. doğusunda TURBA mevkiine Çobanlılıkla uğraşan Konar-Göçer halkın yerleşmesi ile oluşmuştur. OĞULBASA denilen mevkie yerleşmişler ve bu tarih yaklaşık 400 yıl olduğu söylenmektedir. İçme suyu sıkıntısı nedeniyle 200 yıl sonra Kayı Köylülerin Andırya' ya göçmelerinden sonra OĞULBASA ile ANDIRYA arasında BELENBAŞI denilen mevkie taşınırlar .O günden sonra köyün adı BELEN olur .Buraya taşınanların takriben 8 (sekiz) hane olduğu anlatılmaktadır. Köyde halen yaşayan eski muhtar Halil BELEK ve Mustafa ALCAN' ın dedelerinin bu göçmenlerden olduğu,Halil Belek' in dedesi "KERİMOĞLU"hocanın OĞULBASAN'ın son yıllarında,BELENKÖY' ün ilk yıllarında imamlık yaptığı söylenmektedir. Bu açıklamalardan sonra özetlemek gerekirse;

Kasabanın yeri Bizanslılar zamanında da yerleşim yeri olarak kullanılmış,tarihi araştırmalara göre 15.000 nüfuslu ANDEDA şehri kurulmuştur. Bu ad zamanla ANDIYA şekli ile halk diline yerleştiği ve hala ANDIYA olarak söylenmektedir. Bizanslılara ait kalıntılara her yerde rastlanılmaktadır. 20. Y. Y. başlarına kadar Rum asıllı halk burada yaşamış,değirmencilik,saraçlık ve ticaret ile uğraşmışlardır.

Gavur işi diye yapılmak istenmeyen bu işler Rum halkı tarafından yürütülmüştür.

Seferberlik (kurtuluş Savaşı) yıllarında Rum halkı köyü terk edip gitmişlerdir. Bu konudaki bilgiler köyün yaşlı kişileri tarafından isim olarak dahi hatırlanmaktadır.

Şimdiki ovada HARCAN mezarlığı denilen yerlerde de bir yerleşim yeri olduğu ve mezarlığında olduğunu söyleyen yaşlılar,köyün önceden burada kurulduğu ancak,sel baskınları ve içme suyunun uzaklığı nedeniyle şimdiki yerine taşındığını söylemektedirler. Bunun doğruluğu bilinmemekle beraber Konar-Göçerlerin(Yörtükler) yerleşik hayata geçmeleri için şimdiki kasabanın yerleşim yerini seçmeleri olasıdır.

Kol Ağası Mustafa Bey Olayına benzer bir olay 1946-1950 yıllarında yaşanmıştır. Halka baskı yapan jandarma komutanı köylüler tarafından dövülmüş,arabasının tekerleri bıçaklanmış,ezilmiştir. Bu devlete isyan olarak aktarılmış,takviye jandarma kuvveti gönderilmiş,bunun üzerine köyün erkekleri dağa kaçmak zorunda kalmışlar,40 gün kaçak hayatı yaşamışlar,bu zaman içinde köy jandarmanın baskısına uğramış,ölen iki erkek kadınlar tarafından defin edilmiş,kadınlar mezar kazarak da diğer gereklerini de yerine getirmişlerdir.

Hürriyetine bu kadar aşık olan halkın yaşadığı bu olay zaman zaman köye gelen politikacıların politika malzemesi olmuş,kasaba yaşlılarından bazıları T.B.M.M. duvarlarında bu olayların yazılı olduğuna inanarak övünürler. Hatta köye gelen politikacının birine halkta birisi "bizim köyün adı Ankara'dan silindi mi" diye sorduğu söylenmekte ..

Cumhuriyet kurulduktan sonra köyün adı YAVUZ köyü olarak değişmiş,1946 olaylarından sonra KAHRAMAN YAVUZ olarak da söyleyenler varmış. Yavuz köyüne 1000 metre uzaklıktaki Belen köyü ile yıllarca süren sürtüşmeler yaşanmış,aslında iç içe olan bu köyler arazi ve yayla davaları yaratarak meydan çatışmalarına kadar olayları büyütmişler,

Uzun yıllar zaman zaman ortaya çıkan iki köyün sürtüşmeleri 1974 yılında Belediye örgütü kurularak çözümlenmiştir. Beldenin adı YEŞİLYAYLA kasabası olarak düzenlenmiştir. Yavuz ve Belen adları da mahalle adları olarak kalmıştır.

İlk Belediye Başkanı olarak Ali AĞRI 1989 yılına kadar bu görevi yürütmüş,bu tarihten itibaren Halil ÇETİN bu göreve seçilmiş,bundan sonra Ömer YEMENİCİ göreve seçilmiştir Halen Yeşil Yayla Belediye Başkanı emekli Öğretmen Ali GEDİKLER (öztürk) tarafından yürütülmektedir.

İKTİSADİ HAYAT:

Kasabada iki kooperatif vardır. Kalkınma kooperatifi zirai ekipman ve toprak su kooperatifi de üreticinin sütünü pazarlamaktadır. Kamyon ile taşıma işlerini de yürütmektedir. Tarımsal ihtiyaçların büyük bir kısmı da kooperatif tarafından karşılanmaktadır.

Beldede haziran- temmuz aylarında sürekli Pazar kurulmaktadır. Kiraz pazarı olarak adlandırılan Pazar kiraz bittikten sonrada sebze ve bazı meyveler için alıcısı çekmektedir. Halk kirazını Pazar getirip belediye kantarında alıcının önünde tartarak satar. İhtiyaç maddelerinin bir kısmını buraya gelen satıcılardan karşılar.

Bunun dışında halk Korkuteli Pazarını takip eder. Çarşamba pazarına Korkuteli'ne 150-200 kişi alış-verişe gider. Halk türünlerin bir kısmını Antalya ve Korkuteli Hali'ne satmaktadır.

Kasabada altı bakkal dükkanı bir manifaturacı iki seyyar satıcı 4 kahve vardır.

ULAŞIM :

Kasabanın ilçeye uzaklığı 27 km. dir. Tarihsel olarak ulaşım önceleri at,eşek olarak yapılmakta iken gerek şehir dışın çıkışın çok erken olması nedeni ile görgü artması ve gerekse diğer sebeplerle çevre köylere göre erken dönemde motosiklet,benzinli kamyon,Dizel kamyon otobüs minibüs özel taksi mevcuttur. Kasabaya giren yelten,Bozova ve Çomaklı köylerinden giren yolların asfalt oluşu ulaşımı kolay kılmış,halk özellikle Antalya'daki akrabalarının yanına ziyarette veya alış-verişe sık gider olmuştur. Her gün Korkuteli – Antalya'ya giden iki belediye otobüsünün yanı sıra bir özel otobüs çalışmaktadır.

Genellikle hafta başları ve Çarşamba günleri otobüs kalabalık olmaktadır. Ayrıca halen kullanılan at arabaları sadece bahçe arası yük taşıma amacıyla kullanılmaktadır.

Tarihsel açıdan yaptığımız açıklamalarda da açıkladığımız gibi, meydana gelen halk ayaklanması dikkate alınsa gerek 1960 yılında özellikle Yavuz köyü kalkınma köyü ilan edilerek halen kullanılmakta olan KAYI çayı üzerindeki köprü yapılmış terzilik,demircilik,marangozluk, dokuma ve diğer el sanatları kursları ve gösterilen seyyar sinemalar (Bakkal Ömer Ali'nin evinin duvarında) dış göçü hızlandırmış,Gelir seviyesinin tüm verimliliğe rağmen yeni evlenen çiftler Antalya'ya göçe başlamıştır. Ayrıca 1970-1971 yıllarında Antalya'da meydana gelen dolu yağışı sera camlarının kırılması çok sayıda camcı ustası yetişmesine neden olmuş,bu gün hala bu sektörün elemanlarının büyük çoğunluğu YEŞİLYAYLA' dandır.

Cam sektörünün Antalya'da en önde geleni YAVUZ CAM' ın sahibi Mehmet Ali GENÇ Kasabamızdan olup, özel sektör girişimcisi olarak pek çok sahada işyeri açarak istihdam hizmeti sağlamıştır.

İLETİŞİM:

Kasabamın PTT acentası vardır. Mektup havale ve telgraf işleri buradan yürütülür. 250 abonelik otomatik telefon vardır. Her evde radyo evlerin % 60 ında renkli ve siyah beyaz tv. Vardır. Günlük ortalama 30 mektup gidip gelmektedir. Kahvelere günlük 2 gazete gelmektedir. Gazetelerin kullanılış nedeni genellikle haberleşme için değil promosyon ile ilgili olduğu söylene de bu gün artık durum daha da değişmiştir.

Eskiden tellal çağırıp yönetim ile ilgili haberleri halka duyurmaya çalışırlardı. Bu gün için Belediyenin amfisi ve her yere dağılan hoparlör ile gereken duyuru ve haberleri iletme imkanı vardır.

Televizyon bütün kahvelerde olduğu için hem eğitim hem de haberleşme amacı ile kullanılmaktadır.

İŞ VE MESLEK:

Kasabada iki berber,altı bakkal,bir terzi,iki değirmenci,beş hızarıcı ve marangoz vardır .Sağlık ocağı bulunmadığı için sadece görevli grup ebесinden başka sağlık personeli yoktur. Kasabanın ilginç bir yönü de daha önce belirtildiği gibi Mersin'den Muğla' ya kadar kıyı şeridinde bütün seraların camlarını Yeşil Yaylalı cam ustaları veya onların çıkarları takmaktadır. Göçeden kasaba halkından komisyoncu,emlakçı doktor,öğretmen,avukat,ıdareci,müteahhit,mühendislik gibi mesleklerde çok sayıda eleman yetişmiş olup, töre gereği dini bayramlar arifesinde kasabada toplanılmaktadır. Köyde kalan halk bağ,bahçe ve kuru bakliyat ziraatı ile iştiğal edip,kasabanın doğal konununun elverişli olması nedeniyle büyük-küçük baş hayvancılıkla uğraşmaktadırlar. Antalya 'da kurulma aşamasındaki ' Yeşil yayla hayır yapma ,eğitim ve kültür derneği "çalışmaları sırasında yapılan tespitte göre Antalya'da iş kuran kasabalı sayısının 250 nin üstünde olduğu, yaklaşık 3000-4000 nüfusun yaşadığı anlaşılmıştır.

GELİR DAĞILIMI:

Kasabada yaşayan halkın tarım ve hayvancılıkla uğraşması nedeniyle yazlık ve kışlık yiyeceğe para harcamamaktadır. Daha önceleri bizzat kendileri tarafından üretilen keçe,çakşır,üç etek, el dokuması pike nevresim artık yerini modern malzemelere bırakmış olup,birçok evde hatıra olarak keçi kılından elde dokuma çul,kök boyası el yapımı kilim,yünden yapılmış kepenek bulmak mümkündür. Eskiden servetli kişiyi tespit için evin yapısına bakılırdı. Evlerin büyük çoğunluğu eskiden topraktan yapılmış iki katlı HANEY ev iken (bu evlerde,4 odalı,yatak odasında yükülük,yükülüğün bir köşesine ustaca yerleştirilmiş banyo,4 odanın önünde dam beş denilen terasta bir tuvalet bulunur ve kar yağdığında taştan oyma silindirik şeklinde yuvga taşı ile akma yapmaması için yuvgulanır.) bu gün artık Belediyenin sıkı takibi ve görgü gereği daha modern evler yapılmaktadır. Ayrıca bu evlerin alt zemin katı ahır olarak kullanılmakta idi. Yanında da çürümeyen ve elde kolostor denilen bıçkı ile kesilmiş tahtadan yapılmış zahire ambarları vardı. Bu gün şehirden yaşlılık,emeklilik,sağlık ve yazlık olarak geri dönüş yapanların yaptıkları villa tipi evlerle birlikte %100 ünde elektrik,tamamında ana şebekeden sağlıklı su bulunmaktadır.

Servet dağılımında Antalya'nın en eski tek kiraz beldesi olması, yeni yeni komşu köylerde de bu üretime başlansa bile kasaba halkının da NAPOLYON (napollon) adıyla maruf kirazına dönmesi satış hasılat ve rekolteyi arttırdığından bir zamanlar kişi başına düşen gelir seviyesi 20.000.000 TL'kişi iken bu gün bu rakam 250.000.000 TL. den az değildir. Ayrıca kasabada narenciye hariç tüm meyve ağacı mevcut olup,yakın zamana kadar devasa ceviz ağaçları Kayı çayını karşılıklı olarak hiç güneş görmeden 1,5 Km. gitmek mümkündür.

Halk yaz aylarında gerek cam işçiliği,gerekse pamuk işçiliği gibi çeşitli işlerde çalışarak ekonomik gelir düzeyini daha da arttırmaktadır.

SAĞLIK DURUMU :

Kasabada geçmiş yıllarda yaşanmış salgın hastalık duyulmamıştır. Çanakkale, Yemen ve Kore savaşlarına asker ve şehit- gazi veren kasabada bu yıllarda bile salgın hastalık kaydedilmemiştir. Bu duruma hava ve suyunun sebep olduğu da gerçek ise de eskiden beri fosseptiklerin kireç veya killi toprak katmanları ile izole edildiği bilinmektedir. Bu gün sivrisinek pek az ama kara sinek çok görülmektedir. Buna da hala açık hayvan ağılları,bağ bahçe çokluğu sebep olmaktadır.

Halkın kültür seviyesi artmasına rağmen hayvan hastalıklarına karşı veteriner çağrılırken kendileri ve çocuklarının hastalığına sabır gösterilip,kocakarı ilaçları diye bilinen bitkisel ilaçlar ve urfasaları denemektedirler. Muska ve falcılık fazla itibar görmemektedir.

1-Çocuğun bedeninde kaşıntı olduğu zaman (ürtiker) kurdeşen denir. Çocuğun başına ekmek mendili örtülür. Başka bir kadında eline değnek alıp, çocuğun arkasına "pavuk" diye 3 kerre vurur.

2-Huysuzlaşan çocuğa düzelsin diye samra (hayvan gübresi) deliğinden geçirilir.

3-Çocuğa kırk düşmüş diye kırk taş,kırk çeşit ot,kedi ve köpek tüyü suya atılıp,çocuğun başına dökülür. Bu su da üç yolun arasına dökülür.

4-Hamile iken ölü evine giden kadının çocuğu doğduğunda yaramaz olursa ölenin mezarına gidilip oradan toprak getirilip çocuğun yıkandığı suya katılır.

5-Ölünün yıkandıktan sonra kazanında kalan sudan kadınlar yüzlerini yıkarlarsa ölüyü rüyalarında görürler diye inanılır.

6-Çocuk doğduktan bir hafta sonra eve kadınlar çağırılır,bedeni kokmasın diye tuza yatırılır. Ağzının kokmaması için de karanfil ve pekmez verilir. Bir saat kadar tuzda bekletildikten sonra çocuk yıkanıp kundaklanır. Gözlerine sürme çekilir. Çocuğa kırk düşer diye anne ve çocuk kırk gün evden dışarıya çıkmaz.

7- Basura karşı patlıcanın tac yaprakları ve sapı tavada kıl olana kadar kızartılır,ufalanır ve basurun(hemoroid) üzerine toz halinde ekilirse üç uygulamada basurun kuruduğu söylenir.

8-İshale karşı kaynar suya atılan sumak suyu süzülüp içirilir.

9-Bakla çiçeği ve ayrık otunun kökü kaynatılarak soğutulur ve bu su aç karna içilirse böbrek taşlarının döküldüğüne inanılır.

10-Saç dökülmesine karşı defne ağacının taze filizleri havanda ezilerek bunlardan çıkan mayi zeytin yağı ile karıştırılır ve başa sürülürse mutlaka yeni saç çıkarılmış.

11-Hamilelik esnasında kadının bedeni zayıf olursa doğacak çocuğun kız olacağı tahmin edilir.

12-Hamile kadının sağ bacağı ağrır ve biraz şişerse doğacak çocuğun erkek olacağı tahmin edilir.

13-Yeni doğan çocuk çabuk büyüsün diye yıkanırken bir kere bacakları yukan getirilerek döndürülür.

14-Loğusanın (loğusa) başına al bağlanır.

15- Çocuğun adı konur iken kurban kesilir.(akika) Kadınlar çağırılıp yemek verilir. Bu davete gelenler çocuk için hediye çamaşır getirirler. Bu arada çocuğun kulağına erbabinca ezan okunur.

16-Çocuğu yaşamayan ailelerde yeni doğan çocukların yaşaması için adı Durmuş,Dursun,Yaşar,Baki konur. Çok çocuğu olan aileler de adlarını Yeter,Songül,Soner gibi adlar konur.

17-Altı aylık kız çocuklarının ellerine kına yakılır. Bu nedenle kadınlar toplanarak eğlence düzenler. Kına yakılan çocuğun avucuna para koyarlar .Çocuk altı aylık olana kadar tırnakları kesilmez,ilk tırnağı kesileceği gün eli babasının cebine üç kere sokulur.

EĞİTİM ÖĞRETİM:

Kasabanın Yavuz ve BELEN mahallelerinde iki ilkokul ve bir orta okul vardır. Ancak, öğrenci yetersizliği ve değişik sebeplerle Belen mahallesi ilkokulu kapalı durumdadır. Şu anda orta mahallede kalan ilköğretim okulunda 193 öğrenci, 10 öğretmen bulunmaktadır. Ders araç ve gereçleri yeterli değildir. Kitap ve kaynak yönünden de yeterli olduğu söylenemez.

Son zamanlarda orta okulunda dahil edildiği ilköğretim okulunun açılması ile okuma yönünde bir eğilim görülmektedir. İlköğretimi bitirenler özellikle Korkuteli EML,Korkuteli Lisesi ve Antalya'daki liselerde devam etmektedir. Bozova adıyla maruf ovaya bakan köy ve kasabaların ortak isteği acilen bir Lisenin bölgede açılmasıdır. Yüksek öğrenimde 12 öğrenci bulunmakta olup,Gelir seviyesine bağlı olarak yüksek öğrenim yapabilecek çok yetenekli öğrenci mevcuttur.

Kasabadan,4 doktor,7 avukat,6 mimar ve mühendis,26 öğretmen 9 subay ve astsubay,2 veteriner,2 diş doktoru,22 idareci yetişmiştir. Nüfusun%85 i hatta daha fazlası okuma yazma bilmektedir.

CAMİLER :

Kasabada 6 cami mevcut iken biri çok çeşitli nedenlerle kullanılmaz durumdadır. Her iki mahalle de kubbeli ve minareli birer cami olup diğerleri ahşaptır. Hepsinin de kadrolu görevlileri mevcuttur. Yavuz merkez camii eskiden ve tarihi bir yapı iken 1971 yılı depreminde hasar gördüğü için hemen yanına modern bir cami yapılmış olup,yapılan araştırmalarda Vakıflar Genel Müdürlüğü arşivlerinde vakfiyesine rastlanan vakfı vardır. Kasaba arazileri içindeki vakıf yerler halk tarafından bilinmektedir.

NÜFUS :

Nüfus1985 sayımına göre 2030 dur. Bu gün için 2000 yılına göre ise dir. Bu nüfusun 1021 i kadın 1009 u erkektir.1989 yılında 27 doğum,30 ölüm olayına rastlandı.

Ortalama yaşama sınırı erkeklerde 62 kadınlarda 62 dir. Nüfusun kalabalık kısmı Yavuz mahallesinde yaşamaktadır. Ancak Antalya'da yaşayanların sayısı en az kasabada yaşayanlar kadardır.

DİNLENME YERLERİ :

Kasabada en ucuz dinlenme yeri eğer doğru ise kahve hanelerdir. Yaz sezonlarında İNNICE ve gölet sahası ile yaylalar eğlenme ve dinlenme amacı ile ziyaret edilen yerler arasındadır. Aydınlı çeşmesinin sağlıklı suyunu içmek isteyenler yanlarında mutlaka etli yiyecekler götürürler. Zira su çabuk hazım ettirdiğini söylerler. Kurban ve Ramazan bayramlarında en az 1000 yıllık 14-16 metre çaplı içi, oyuk ulu çınar ağacının gölgesinde 3 gün süre ile kadınlar ve çocuklar eğlenmek ve bayram yapmak için toplanırlar. Bu ulu çınar gibi 5 tane daha tarihi çınar vardır.

GELENEK VE GÖRENEKLER :

A-KIZ İSTEME:

Evlenme çağına gelen oğlu için anne ve baba evvela çevresinde kız aramaya başlar. Tüm akrabaların fikrini alarak genç kıızı olan evce tanışsın tanışmasın kız görmeye gidilir. Bir günde iki üç kız görmek için ziyaret yapılır. Bütün görülmüş olan kızlar içinde bir tanesi üzerinde karar verilir artık kıızı isteme işlemine geçilir. Erkek evini sözcülüğünü üzerine alan kimse kıızı anne ve babasından ister. Kız ailesinden istenir. Söz almak için uygun gün kararlaştırılır. Bu aradaki zaman içinde kız ailesi karşı taraf hakkına soruşturma yaparak evet veya hayır der. Evet cevabı alınınca her iki tarafın akraba ve dostları toplanarak söz kesimi yapılır. Uygun bir günde masrafı oğlan evi tarafından görülerek kız için nişan kofası hazırlanır. Hazırlanan hediyeler kızın evin gönderilir. Gelen hediyeler kızın arkadaş veya tanıdıklarına bir masa üstüne serilerek gösterilir. İki taraf arasında kararlaştırılan günde yalnız erkekler toplanarak dini duaları yapılarak söz kesme töreni tamamlanır.

B- NİŞAN :

Söz kesme töreni sonunda nişan merasimi yapılır. Bu tören her iki tarafın anlaşmasına göre ayarlanır .Sadece kadınlar toplanır nişan olacak genç kız yüksek bir yere oturtulur. Her iki tarafın akraba ve dostları toplanır. Genellikle bu tören yapılır herkes. Arkasından bütün oynar. Oyunlar genel olarak hareketli oyunlar ve danslardır. Eğlencenin sonuna doğru nişan merasimi yapılır. Müziğin eşliğinde kayıvalide nişan yüzüğü ve hediyelerini takar. Akasından bütün oğlan evi hediyelerini takar. Sıra kız evine gelir onlarda nişan hediyelerini takınca artık nişan takılan genç kızın oynaması gerekir. Bu törenden sonra kız evine gider. Bütün bu eşyaların saklanması gerekir. Takılan her hediyeinin kimin tarafından alındığı öğrenilir. Çünkü takılan bu hediye yeri gelince karşılık vermek adettir.

C-KİNA GECESESİ:

Kına geceleri genellikle Cuma akşamları yapılır. Kızın akranları oynar .Oğlan evinden gelenler ve kız evini sözüntü söyleyenler oynarlar. Bu arada kına yakılır. Evin önünde davul ve zurna çalmaktadır. Yemekler yenir sora toplandıktan sonra gelinin babasının önüne doğru sarkan pullu ipekten ve tülde bir örtü örtülür. Davetliler karşısına oturtulur. Gelinin avucundaki kınayı gören davetliler hediye olarak getirdikleri paraları kınanın içine koyarlar. Buna kına basması derler. Bu paralar kızın ailesinde kalır. Davetliler toplanınca eğlence hareketlenir. Bu sırada oynayanların başına çevrilen paralar çalgıcılara veriler. Özellikle kız oynarken kız ve oğlan evi kadınları para çevirme yarışına girerler. Yatsıya doğru oğlan evi dağılır. Oğlan evinden gelenlerin içinde damadın annesi,kardeşleri ve yakın akrabaları bulunur. Gelin adayı büyüklerin ellerini öper.

Türküler söylenirken gelinin başında al renkli önün sarkmış bir örtü içinde ağlamaya başlar. Kına yakılan eller yıkanır. Kına yakılırken gelinin etrafını saranlar baş ağrısına iyi gelir inancı ile kınadan birer parmak alarak alınlarının ortasına sürerler.

D-DÜĞÜN:

Eskiden Düğünde damat tıraşı ve düğünde yenecek yemekler için keşkek dövülmesi davul zurna eşliğinde köyün muhtelif yerlerinde bulunan sağlam taştan oyulmuş dibek taşında yapılırdı. Zamanla bu adet kalktı. Kına gecesinin ertesi günü düğün yapılır. Geleneksel olarak kadınlar düğünde daha etkindir. Bu arada kıza gelinlik olarak neler konmuş,neler alınmış neler dikilmiş hepsi söz konusu olur. Eskiden kız çeyizi organ serilerek herkese teşhir edilirdi.

Kız çeyizinin oğlan evine gitmesinden sonra kız evine oğlan evindeki düğün kofası gelir. Bunda gelinlik ve manto ve iç çamaşır tuvalet takımlarına kadar her şey vardır. Nişan kofasında olduğu gibi sergilenerek halkın görmesine bırakılır. Süslenen bu kofa bir kişi tarafından alınır.

Ertesi günü gelin ana evinden taksi ile götürülmek üzere kız evine oğlan evi giderler. Kız evinden birisi veya kızın kardeşleri kapıyı tutar. Para verilerek kapı açtırılır. Helalleşen gelinin duvağı gelinin babası tarafından beline de kırmızı kuşak bağlanarak örtülür. Eskiden atla yapıla gelin alımı bu gün araba şile oğlan evine gelen gelinin başına damat dama çıkararak veya arabanın üzerinden çerez atar. Bolluk olması inancı ile bu adet sürdürülmektedir. Geline kayınbaba ve kaynana indirmelik verir. Bu arada damat oynar. Bu oyuna damadın arkadaşlar katılır. Damada orada bulunanlar tarafından para asılır. Bu paralar yeni kurulan yuvaya yardım amacını güder. Gelin eve kaynana tarafından boynuna dastar takılarak çıkartılır. Uysal olması için koyun postuna bastırılır. Kapının üstüne tereyağı sürdürülür. Damat yüz görümlüğü vererek gelinin yüzünü açar. Aynı akşam çok yakın akrabalar ve damadın arkadaşları güveyi yemeğine katılarak kıyılan veya tazelenen dini nikahtan sonra tekbirlerle damat gerdeğe katılırken arkadaşları yumruklama işlemi için yarışır.

ONLAR ERMİŞ MURADINA.....